

रुद्री पाठ | Rudri Path

ॐ

ॐ नमो भगवते रुद्राय

ॐ अथात्मानं शिवात्मानं श्री रुद्ररूपं ध्यायेत् ।
शुद्धस्फटिक सङ्काशं त्रिनेत्रं पञ्च वक्त्रकम् ।
गङ्गाधरं दशभुजं सर्वाभरण भूषितम् ।
नीलग्रीवं शशाङ्काङ्कं नाग यज्ञोप वीतिनम् ।
व्याघ्र चर्मोत्तरीयं च वरेण्यमभय प्रदम् ।
कमण्डलु-वक्ष सूत्राणां धारिणं शूलपाणिनम् ।
उत्पलान्तं पिङ्गलजटा शिखा मुद्गद्यौत धारिणम् ।
वृष स्कन्ध समारूढम् उमा देहार्थ धारिणम् ।
अमृतेनाप्लुतं शान्तं दिव्यभोग समन्वितम् ।
दिव्यदेवता समायुक्तं सुरासुर नमस्कृतम् ।
नित्यं च शाश्वतं शुद्धं ध्रुव-मक्षर-मव्ययम् ।
सर्व व्यापिन-मीशानं रुद्रं वै विश्वरूपिणम् ।
एवं ध्यात्वा द्विजः सम्यक् ततो यजनमारभेत् ।
अथातो रुद्र स्नानार्चनाभिषेक विधिं व्याख्यास्यामः ।
आदित एव तीर्थे स्नात्वा उदेत्य शुचिः
प्रयतो ब्रह्मचारी शुक्लवासा देवाभिमुखः स्थित्वा
आत्मनि देवताः स्थापयेत् ।
प्रजनने ब्रह्मा तिष्ठतु । पादयोर्-विष्णुस्तिष्ठतु ।
हस्तयोर्-हरस्तिष्ठतु । बाह्वोरिन्द्रस्तिष्ठतु ।
जठरे अग्निस्तिष्ठतु । हृदये शिवस्तिष्ठतु ।
कण्ठे वसवस्तिष्ठन्तु । वक्त्रे सरस्वती तिष्ठतु ।

For personal use only. Not for commercial use.

नासिकयोर्-वायुस्तिष्ठतु । नयनयोश्-चन्द्रादित्यौ तिष्ठेताम् ।
कर्णयोश्शिवनौ तिष्ठेताम् । ललाटे रुद्रास्तिष्ठन्तु ।
मूर्धन्यादित्यास्तिष्ठन्तु । शिरसि महादेवस्तिष्ठतु ।
शिखायां वामदेवास्तिष्ठतु । पृष्ठे पिनाकी तिष्ठतु ।
पुरतः शूली तिष्ठतु । पार्श्वयोः शिवाशङ्करौ तिष्ठेताम् ।
सर्वतो वायुस्तिष्ठतु ।
ततो बहिः सर्वतोऽग्निर्-ज्वालामाला-परिवृतस्तिष्ठतु ।
सर्वेष्वङ्गेषु सर्वा देवता यथास्थानं तिष्ठन्तु । मागं रक्षन्तु ।

ॐ

अग्निर्मे वाचि श्रितः । वाग्धृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
वायुर्मे प्राणे श्रितः । प्राणो हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
सूर्यो मे चक्षुषि श्रितः । चक्षुर्-हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
चन्द्रमा मे मनसि श्रितः । मनो हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
दिशो मे श्रोत्रे श्रिताः । श्रोत्रं हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
आपो मे रेतसि श्रिताः । रेतो हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
पृथिवी मे शरीरे श्रिताः । शरीरं हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
औषधि वनस्पतयो मे लोमशु श्रिताः । लोमानि हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
इन्द्रो मे बले श्रितः । बलं हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।

पर्जन्यो मे मूर्दिन श्रितः । मूर्धा हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
ईशानो मे मन्यौ श्रितः । मन्युर् हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
आत्मा म आत्मनि श्रितः । आत्मा हृदये । हृदयं मयि ।
अहममृते । अमृतं ब्रह्मणि ।
पुनर्म आत्मा पुनरायु रणात् । पुनः प्राणः पुनराकूतमाणात् ।
वैश्वानरो रश्मिभिर् वावृधानः । अन्तस्तिष्ठत्वमृतस्य गोपाः ।
ॐ

अस्य श्री रुद्राध्याय प्रश्न महामन्त्रस्य,
अघोर ऋषिः, अनुष्टुप् चन्दः,
सङ्कर्षण मूर्ति स्वरूपो यो सावादित्यः
परमपुरुषः स एष रुद्रो देवता ।
नमः शिवायेति बीजम् । शिवतरायेति शक्तिः ।
महादेवायेति कीलकम् ।
श्री साम्ब सदाशिव प्रसाद सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥ ॐ
अग्निहोत्रात्मने अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।
दर्शपूर्ण मासात्मने तर्जनीभ्यां नमः ।
चातुर्-मास्यात्मने मध्यमाभ्यां नमः ।
निःस्र्ढ पशुबन्धात्मने अनामिकाभ्यां नमः ।
ज्योतिष्ठीमात्मने कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।
सर्वक्रत्वात्मने करतल करपृष्ठाभ्यां नमः ।
अग्निहोत्रात्मने हृदयाय नमः ।
दर्शपूर्ण मासात्मने शिरसे स्वाहा ।
चातुर्-मास्यात्मने शिखायै वषट् ।
निःस्र्ढ पशुबन्धात्मने कवचाय हुम् ।
ज्योतिष्ठीमात्मने नेत्रत्रयाय वौषट् ।

सर्वक्रत्वात्मने अस्त्रायफट् ।
भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ।

ध्यानं

आपाताल-नभःस्थलान्त-भुवन-ब्रह्माण्ड-माविस्फुरत्-
ज्योतिः स्फाटिक-लिङ्ग-मौलि-विलसत्-पूर्णेन्दु-वान्तामृतैः ।
अस्तोकाप्सुत-मेक-मीश-मनिशं रुद्रानु-वाकाञ्जपन्
ध्याये-दीप्सित-सिद्धये ध्रुवपदं विप्रो भिषिञ्चे-च्चिवम् ।
पीठम यस्य धरित्री जलधार कलशं लिङ्गमाकाशं मूर्तिम
नक्षत्रं पुष्पमालयं गृहाणकुकुसुमम चंद्रवह्ण अक्रनेत्रं ।
कुक्षिह सप्त समुद्रम हिमगिरि शयनं सप्त पाताल
पादं वेदं वक्तं शङ्खं दशदिसि वसनं दिव्य लिंगम नमामि ।
ब्रह्माण्ड व्याप्तदेहा भसित हिमरुचा भासमाना भुजङ्गैः
कण्ठे कालाः कपर्दाः कलित-शाशिकला-श्चण्ड कौदण्ड हस्ताः ।
त्यक्षा रुद्राक्षमालाः प्रकटितविभवाः शाम्भवा मूर्तिभेदाः
रुद्राः श्रीरुद्रसूक्त-प्रकटितविभवा नः प्रयच्चन्तु सौख्यम् ।

ॐ गणानाम् त्वा गणपतिं हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमम् ।
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पद आ नः शृण्वन्नूतिभिस्सीद सादनम् ।

ॐ महागणपतये नमः । । ॐ

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मेनुकामश्च मे कामश्च मे
सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे यशश्च मे
भगश्च मे द्रविणं च मे यन्ता च मे धर्ता च मे क्षेमश्च मे
धृतिश्च मे विश्वं च मे महश्च मे सविच्च मे ज्ञात्रं च मे
सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च मे ऋतं च मेमृतं च मेयक्ष्मं च मे
नामयच्च मे जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेनमित्रं च मेभयं च मे

सुगं च मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः । ।

ॐ

ॐ नमो भगवते रुद्राय । । ॐ

नमस्ते रुद्र मन्यव उतौत इषवे नमः ।

नमस्ते अस्तु धन्वने बाहभ्यामुत ते नमः ।

या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।

शिवा शरव्या या तव तया नो रुद्र मृडय ।

या ते रुद्र शिवा तनूर्घोर पापकाशिनी ।

तया नस्तनुवा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ।

यामिषुं गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्यस्तवे ।

शिवां गिरित्र तां कुरु मा हिंसीः पुरुषं जगत्

शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि ।

यथा नः सर्वमिज्जगदयक्ष्मणं सुमना असत् ।

अध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।

अहीग्श्च सर्वा जम्भयन्तसर्वाश्च यातुधान्यः ।

असौ यस्तामो अरुण उत बभ्रुः सुमङ्गलः ।

ये चेमाग्ं रुद्रा अभितो दिक्षु श्रिताः सहस्रशो वैषाग्ं हेड ईमहे ।

असौ यो वसर्पति नीलघ्नीवो विलोहितः ।

उतैनं गोपा अदृशन्-नदृशन्-नुदहार्यः ।

उतैनं विश्वा भूतानि स दृष्टो मृडयाति नः ।

नमो अस्तु नीलघ्नीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे ।

अथो ये अस्य सत्वानोहं तेभ्योकरन्नमः ।

प्रमुंच धन्वनस्-त्वमुभयोरार्तिं योर्ज्याम् ।

याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो वप ।

अवतत्य धनुस्त्वग्ं सहस्राक्ष शतैषुधौ ।

निशीर्य शल्यानां मुखा शिवो नः सुमना भव ।

विज्यं धनुः कपर्दिनो विशाल्यो बाणवाग्म् उत ।
 अनेशन-नस्येषव आभुरस्य निषङ्गाधिः ।
 या ते हेतिर-मीडुष्टम हस्तै बभूव ते धनुः ।
 तयास्मान्, विश्वतस्-त्वमयक्ष्मया परिब्भुज ।
 नमस्तै अस्त्वायुधायानातताय धृष्णवे ।
 उभाभ्यामुत ते नमो बाहुभ्यां तव धन्वने ।
 परि ते धन्वनो हेतिरस्मान्-वृणक्तु विश्वतः ।
 अथो य इषुधिस्तवारे अस्मन्निधौहि तम् । 1 ।
 नमस्तै अस्तु भगवन्-विश्वेश्वराय महादेवाय
 त्र्यम्बकाय त्रिपुरान्तकाय त्रिकाग्निकालाय
 कालाग्निरुद्राय नीलकण्ठाय मृत्युञ्जयाय
 सर्वेश्वराय सदाशिवाय श्रीमन्-महादेवाय नमः ।
 नमो हिरण्य बाहवे सैनान्ये दिशां च पतये
 नमो नमो वृक्षेभ्यो हरिकेशेभ्यः पशूनां पतये
 नमो नमः ससिपञ्जराय त्विषीमते पथीनां पतये
 नमो नमो बभ्रुशाय विव्याधिनेन्नानां पतये
 नमो नमो हरिकेशायोपवीतिने पुष्टानां पतये
 नमो नमो भवस्य हेत्यै जगतां पतये
 नमो नमो रुद्रायातताविने क्षैत्राणां पतये
 नमो नमः सूतायाहंत्याय वनानां पतये
 नमो नमो रौहिताय स्थपतये वृक्षाणां पतये
 नमो नमो मन्त्रिणे वाणिजाय कक्षाणां पतये
 नमो नमो भुवन्तये वारिवस्कृता-यौषधीनां पतये
 नमो नम उच्चर-घोषायाक्रन्दयते पत्नीनां पतये
 नमो नमः कृत्स्नवीताय धावते सत्त्वनां पतये नमः । 2 ।

नमः सहमानाय निव्याधिन आव्याधिनीनां पतये
 नमो नमः ककुभाय निषङ्गाणे स्तेनानां पतये

नमो नमो निषड्ङिगण इषुधिमते तस्कराणां पतये
 नमो नमो वञ्चते परिवञ्चते स्तायूनां पतये
 नमो नमो निचैरवे परिचरायारण्यानां पतये
 नमो नमः सृकाविभ्यो जिघाग्ं सद्भ्यो मुष्णतां पतये
 नमो नमो सिमद्भ्यो नक्तञ्चरद्भ्यः प्रकृन्तानां पतये
 नमो नम उष्णीषिने गिरिचराय कुलुञ्चानां पतये
 नमो नम इषुमद्भ्यो धन्वाविभ्यश्च वो
 नमो नम आतन्-वानेभ्यः प्रतिदधानेभ्यश्च वो
 नमो नम आयच्छद्भ्यो विसृजद्-भ्यश्च वो
 नमो नमो रसद्भ्यो विद्यद्-भ्यश्च वो
 नमो नम आसीनेभ्यः शयानेभ्यश्च वो
 नमो नमः स्वपद्भ्यो जाग्रद्-भ्यश्च वो
 नमो नमस्तिष्ठद्भ्यो धावद्-भ्यश्च वो
 नमो नमः सभाभ्यः सभापतिभ्यश्च वो
 नमो नमो अश्वेभ्योश्वपतिभ्यश्च वो नमः । 3 ।
 नम आव्याधिनीभ्यो विविध्यन्तीभ्यश्च वो
 नमो नम उगणाभ्यस्तृगं-हतीभ्यश्च वो
 नमो नमो गृत्सेभ्यो गृत्सपतिभ्यश्च वो
 नमो नमो व्रातेभ्यो व्रातपतिभ्यश्च वो
 नमो नमो गणेभ्यो गणपतिभ्यश्च वो
 नमो नमो विश्वरूपेभ्यो विश्वरूपेभ्यश्च वो
 नमो नमो महद्भ्यः, क्षुल्लकेभ्यश्च वो
 नमो नमो रथिभ्यो रथेभ्यश्च वो
 नमो नमो रथेभ्यो रथपतिभ्यश्च वो
 नमो नमः सैनाभ्यः सैनानिभ्यश्च वो
 नमो नमः, क्षत्तृभ्यः सङ्ग्रहीतृभ्यश्च वो
 नमो नमस्तक्षभ्यो रथकारेभ्यश्च वो
 नमो नमः कुलालेभ्यः कर्मारेभ्यश्च वो

For personal use only. Not for commercial use.

नमो नमः पुञ्जिष्टेभ्यो निषादेभ्यश्च वो
नमो नमः इषुकृद्भ्यो धन्वकृद्-भ्यश्च वो
नमो नमो मृगयुभ्यः श्वनिभ्यश्च वो
नमो नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्च वो नमः । 4 ।

नमो भवाय च रुद्राय च नमः शर्वाय च पशुपतये च
नमो नीलश्रीवाय च शितिकण्ठाय च नमः कपर्दिने च
व्युप्तकेशाय च नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च

नमो गिरिशाय च शिपिविष्टाय च
नमो मीढुष्टमाय चैषुमते च नमो ह्रस्वाय च
वामनाय च नमो बृहते च वर्षीयसे च
नमो वृद्धाय च स वृध्वने च नमो अत्रियाय च
प्रथमाय च नम आशवे चाजिराय च

नमः शीघ्रियाय च शीभ्याय च
नम ऊर्म्याय चावस्वन्याय च
नमः स्त्रौतस्याय च द्वीप्याय च । 5 ।

नमो ज्येष्ठाय च कनिष्ठाय च
नमः पूर्वजाय चापरजाय च

नमो मध्यमाय चापगल्भाय च
नमो जघन्याय च बुधिन्याय च

नमः सौभ्याय च प्रतिसर्याय च

नमो याम्याय च क्षैम्याय च नम उर्वर्याय च

खल्याय च नमः श्लोक्याय चा वसान्याय च

नमो वन्याय च कक्ष्याय च नमः श्रवाय च

प्रतिश्रवाय च नम आशुषेणाय चाशुर्थाय च

नमः शूराय चावभिन्दते च नमो वर्मिणे च वरुधिने च

नमो बिल्मिने च कवचिने च नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च । 6 ।

नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च नमो धृष्णवे च

प्रमृशाय च नमो दूताय च प्रहिताय च
नमो निषङ्गिणो चैषुधिमते च
नमस्-तीक्ष्णेषवे चायुधिने च
नमः स्वायुधाय च सुधन्वने च नमः ररुत्याय च
पथ्याय च नमः काट्याय च नीप्याय च
नमः सूद्याय च सरस्याय च नमो नाघाय च
वैशन्ताय च नमः कूप्याय चावट्याय च
नमो वर्ष्याय चावर्ष्याय च नमो मैध्याय च विद्युत्याय च
नम ईधियाय चातप्याय च नमो वात्याय च रेष्मियाय च
नमो वास्तव्याय च वास्तुपाय च । 7 ।

नमः सौमाय च रुद्राय च नमस्ताम्राय चारुणाय च
नमः शङ्गाय च पशुपतये च
नम उग्राय च श्रीमाय च नमो अग्रैवधाय च
दूरैवधाय च नमो हन्त्रे च हनीयसे च
नमो वृक्षैभ्यो हरिकेशैभ्यो नमस्ताराय नमश्शम्भवे च
मयोभवे च नमः शङ्कराय च मयस्कराय च
नमः शिवाय च शिवतराय च नमस्तीर्थ्याय च
कूल्याय च नमः पार्याय चावार्याय च
नमः प्रतरणाय चोत्तरणाय च नम आतार्याय चालाघाय च
नमः शष्प्याय च फेन्याय च नमः सिकत्याय च प्रवाहाय च । 8 ।

नम इरिण्याय च प्रपथ्याय च
नमः किष्किंशिलाय च क्षयणाय च
नमः कपर्दिने च पुलस्तये च नमो गोष्ठ्याय च
गृह्याय च नमस्-तल्प्याय च गैह्याय च
नमः काट्याय च गह्वरेष्ठाय च
नमो हृदय्याय च निवैष्याय च
नमः पाण्डु सव्याय च रजस्याय च

नमः शुष्क्याय च हरित्याय च
 नमो लौप्याय चोल्प्याय च नम ऊर्म्याय च
 सूर्म्याय च नमः पर्ण्याय च पर्णशद्याय च
 नमो पशुरमाणाय चाभिघ्नते च नम आरिख्खदते च
 प्ररिख्खदते च नमो वः किरिकंभ्यो देवानागं हृदयेभ्यो
 नमो विक्षीणकंभ्यो नमो विचिन्वत्-कंभ्यो नम
 आनिर् हतेभ्यो नम आमीवत्-कंभ्यः । 9 ।

द्रापे अन्धसस्पते दरिद्रन्-नीललोहित ।
 एषां पुरुषाणामेषां पशूनां मा भैर्मा रो मो एषां किञ्चनाममत् ।
 या ते रुद्र शिवा तनूः शिवा विश्वाहभौषजी ।
 शिवा रुद्रस्य भौषजी तथा नो मृड जीवसै ।
 इमागं रुद्राय तवसै कपर्दिने क्षयद्वीराय प्रभरामहे मतिम् ।
 यथा नः शमसद् द्विपदे चतुष्पदे विश्वं पुष्टं ग्रामे अस्मिन्ननातुरम् ।
 मृडा नो रुद्रोत नो मयस्कृधि क्षयद्वीराय नमसा विधेम ते ।
 यच्छं च यौश्च मनुरायजे पिता तदश्याम तव रुद्र प्रणीतौ ।
 मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षान्तमुत मा न उक्षितम् ।
 मा नो वधीः पितरं मौत मातरं प्रिया मा नस्तनुवो रुद्र रीरिषः ।
 मा नस्तोकै तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
 वीरान्मा नो रुद्र भामितो वधीर्-हविष्मन्तो नमसा विधेम ते ।
 आरात्ते गोघ्न उत पूरुषघ्ने क्षयद्वीराय सुम्-नमस्मे ते अस्तु ।
 रक्षा च नो अधि च देव ब्रह्मथा च नः शर्म यच्छ द्विबर्हाः ।
 स्तुहि श्रुतं गर्तसदं युवानं मृगन्न भीममुपहन्तुमुग्रम् ।
 मृडा जरित्रे रुद्र स्तवानो अन्यन्ते अस्मन्नवपन्तु सेनाः ।
 परिणो रुद्रस्य हेतिर्-वृणक्तु परि त्वेषस्य दुर्मति रघायोः ।
 अव स्थिरा मघवद्-भ्यस्-तनुष्व मीद्-वस्तोकाय तनयाय मृडय ।
 मीढुष्टम शिवमत शिवो नः सुमना भव ।
 परमे वृक्ष आयुधान्निधाय कृत्तिं वसान आचर पिनाकं बिभ्रदागहि ।

विकिरिद्ध विलोहित नमस्ते अस्तु भगवः ।
यास्ते सहस्रं हेतयोन्यमस्मन्-निवपन्तु ताः ।
सहस्राणि सहस्रधा बाहुवोस्तव हेतयः ।
तासामीशानो भगवः पराचीना मुखा कृधि । 10 ।

सहस्राणि सहस्रशो ये रुद्रा अधि भूम्याम् ।
तेषां सहस्रयोजने वधन्वानि तन्मसि ।
अस्मिन्-महत्-यणवै न्तरिक्षे भवा अधि ।
नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः शर्वा अधः, क्षमाचराः ।
नीलग्रीवाः शितिकण्ठा दिवगं रुद्रा उपश्रिताः ।
ये वृक्षेषु सरिपञ्जरा नीलग्रीवा विलोहिताः ।
ये भूतानाम्-अधिपतयो विशिखासः कपर्दिनः ।
ये अग्नेषु विविध्यन्ति पात्रेषु पिबतो जनान् ।
ये पथां पथिरक्षय ऐलबृदा यव्युधः ।
ये तीर्थानि प्रचरन्ति सृकावन्तो निषड्ङ्गणः ।
य एतावन्तश्च भूयांसश्च दिशो रुद्रा वितरिधरे ।
तेषां सहस्रयोजने वधन्वानि तन्मसि ।
नमो रुद्रैभ्यो ये पृथिव्यां ये न्तरिक्षे ये दिवि येषामन्नं
वातो वर्षमिषवस्-तेभ्यो दश प्राचीर्दश दक्षिणा दश
प्रतीचीर्-दशो-दीचीर्-दशोर्ध्वास-तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते
यं द्विष्मो यश्च नो द्वैष्टि तं वो जम्भे दधामि । 11 ।
त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्-मृत्योर्-मुक्षीय मामृतात् ।
यो रुद्रो अग्नौ यो अप्सु य औषधीषु यो रुद्रो
विश्वा भुवना विवेश तस्मै रुद्राय नमो अस्तु ।
तमु ष्टुहि यः खिषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य ।
यक्ष्वामहे सौमनसाय रुद्रं नमोर्भिदेवमसुरं दुवस्य ।
अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः ।

For personal use only. Not for commercial use.

अयं मे विश्वभ्रूषजोयगं शिवाभिमर्शनः ।
ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवै ।
तान् यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे ।
मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ।
ॐ नमो भगवते रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ।
प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः । तेनाव्नेनाप्यायस्व ॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

ॐ

अव्नाविष्णो सजोषसेमावर्धन्तु वां गिरः ।
द्युम्नैर्-वाजेभिरागतम् ।
वाजश्च मे प्रसवश्च मे प्रयतिश्च मे प्रसितिश्च मे
धीतिश्च मे क्रतुश्च मे स्वरश्च मे श्लोकश्च मे श्रावश्च मे
श्रुतिश्च मे ज्योतिश्च मे सुवश्च मे प्राणश्च मे
पानश्च मे व्यानश्च मे सुश्च मे चित्तं च म आधीतं च मे
वाक्च मे मनश्च मे चक्षुश्च मे श्रोत्रं च मे
दक्षश्च मे बलं च म ओजश्च मे सहश्च म आयुश्च मे
जरा च म आत्मा च मे तनूश्च मे शर्म च मे
वर्म च मे ड्गानि च मे स्थानि च मे
पस्वंग्णि च मे शरीराणि च मे ।।
जैष्ठ्यं च म आधिपत्यं च मे मन्युश्च मे भामश्च मे
मश्च मे म्भश्च मे जेमा च मे महिमा च मे वरिमा च मे
प्रथिमा च मे वर्षमा च मे द्राघुया च मे वृद्धं च मे वृद्धिश्च मे
सत्यं च मे श्रद्धा च मे जगच्च मे धनं च मे वशश्च मे
त्विषिश्च मे क्रीडा च मे मौद्श्च मे जातं च मे जनिष्यमाणं च मे
सूक्तं च मे सुकृतं च मे वित्तं च मे वेद्यं च मे भूतं च मे
भविष्यच्च मे सुगं च मे सुपथं च म ऋद्धं च म ऋद्धिश्च मे
क्लुप्तं च मे क्लुप्तिश्च मे मतिश्च मे सुमतिश्च मे ।2।

शं च मे मयश्च मे प्रियं च मे नुकामश्च मे कामश्च मे
सौमनसश्च मे भद्रं च मे श्रेयश्च मे वस्यश्च मे
यशश्च मे भगश्च मे द्रविणं च मे यन्ता च मे धर्ता च मे
क्षेमश्च मे धृतिश्च मे विश्वं च मे महश्च मे
स विच्च मे ज्ञात्रं च मे सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे
लयश्च म ऋतं च मे मृतं च मे यक्ष्मं च मे नामयच्च मे
जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मे नमित्रं च मे भयं च मे सुगं च मे
शयनं च मे सूषा च मे सुद्धिनं च मे ।3।

ऊर्क्च मे सूनुता च मे पयश्च मे रसश्च मे घृतं च मे
मधु च मे सविधश्च मे सपीतिश्च मे कृषिश्च मे वृष्टिश्च मे
जैत्रं च म औद्भिभद्यं च मे रयिश्च मे रायश्च मे पुष्टं च मे
पुष्टिश्च मे विभु च मे प्रभु च मे बहु च मे भूयश्च मे पूर्णं च मे
पूर्णतरं च मे क्षितिश्च मे कूयवाश्च मे ज्वं च मे क्षुच्च मे
व्रीहयश्च मे यवाश्च मे माषाश्च मे तिलाश्च मे
मुद्गाश्च मे खलवाश्च मे गौधूमाश्च मे मसुराश्च मे
प्रियङ्गवश्च मे णवश्च मे श्यामाकाश्च मे नीवाराश्च मे ।4।

अश्मा च मे मृत्तिका च मे विरयश्च मे पर्वताश्च मे
सिकताश्च मे वनस्-पतयश्च मे हिरण्यं च मे यश्च मे
सीसं च मे त्रपुश्च मे श्यामं च मे लोहं च मे विनश्च म आपश्च मे
वीरुधश्च म औषधयश्च मे कृष्णापच्यं च मे कृष्णापच्यं च मे
ग्राम्याश्च मे पशव आरण्याश्च यज्ञेन कल्पन्तां वित्तं च मे
वित्तिश्च मे भूतं च मे भूतिश्च मे वसु च मे वसतिश्च मे कर्म च मे
शक्तिश्च मे र्थश्च म एमश्च म इतिश्च मे गतिश्च मे ।5।

अग्निश्च म इन्द्रश्च मे सौमश्च म इन्द्रश्च मे
सविता च म इन्द्रश्च मे सरस्वती च म इन्द्रश्च मे

पूषा च म इन्द्रश्च मे बृहस्पतिश्च म इन्द्रश्च मे
मित्रश्च म इन्द्रश्च मे वरुणश्च म इन्द्रश्च मे
त्वष्ठा च म इन्द्रश्च मे धाता च म इन्द्रश्च मे
विष्णुश्च म इन्द्रश्च मे शिवनौ च म इन्द्रश्च मे
मरुतश्च म इन्द्रश्च मे विश्वे च मे देवा इन्द्रश्च मे
पृथिवी च म इन्द्रश्च मे न्तरिक्षं च म इन्द्रश्च मे
द्यूँश्च म इन्द्रश्च मे दिशश्च म इन्द्रश्च मे
मूर्धा च म इन्द्रश्च मे प्रजापतिश्च म इन्द्रश्च मे ।6।

अग्ंशुश्च मे रश्मिश्च मे दाभ्यश्च मे
धिपतिश्च म उपाग्ंशुश्च मे न्तर्यामिश्च म ऐन्द्रवायवश्च मे
मैत्रावरुणश्च म आश्विनश्च मे प्रतिप्रस्थानश्च मे शुक्रश्च मे
मन्धी च म आग्रयणश्च मे वैश्वदेवश्च मे
ध्रुवश्च मे वैश्वानरश्च म ऋतुग्रहाश्च मे
तिग्राह्याश्च म ऐन्द्राव्नश्च मे वैश्वदेवश्च मे मरुत्वतीयाश्च मे
माहैन्द्रश्च म आदित्यश्च मे सावित्रश्च मे सारस्वतश्च मे
पौष्णश्च मे पात्नीवतश्च मे हारियोजनश्च मे ।7।

इध्मश्च मे बर्हिश्च मे वेदिश्च मे दिष्णिायाश्च मे
रुचश्च मेचमसाश्च मे ग्रावाणश्च मे
स्वरवश्च म उपरवाश्च मेधिषवणे च मे
द्रौणकलशश्च मे वायव्यानि च मे
पूतभृच्च म आधवनीयश्च म आग्नीध्रं च मे
हविर्धानं च मे गृहाश्च मे सदश्च मे पुरोडाशाश्च मे
पचताश्च मे वभृथश्च मे स्वगाकारश्च मे ।8।

अग्निश्च मे घर्मश्च मे कर्श्च मे सूर्यश्च मे
प्राणश्च मे श्वमेधश्च मे पृथिवी च मे दितिश्च मे

दितिश्च मे द्यौश्च मे शक्वरीरङ्गुलयो दिशश्च मे
यज्ञेन कल्पन्तामृक्च मे साम च मे
स्तोमश्च मे यजुश्च मे दीक्षा च मे
तपश्च म ऋतुश्च मे व्रतं च मे
हौरात्रयोर्-दृष्ट्या बृहद्वधन्तरे च मे यज्ञेन कल्पेताम् । 9 ।

गर्भाश्च मे वत्साश्च मे त्र्यविश्च मे त्र्यवीच मे
दित्यवाट् च मे दित्यौही च मे पञ्चाविश्च मे
पञ्चावी च मे त्रिवत्सश्च मे
त्रिवत्सा च मे तुर्यवाट् च मे तुर्यौही च मे
पष्ठवाट् च मे पष्ठौही च म उक्षा च मे
वशा च म ऋषभश्च मे वैहच्च मे नड्वां च मे
धौनुश्च म आयुर्-यज्ञेन कल्पतां
प्राणो यज्ञेन कल्पताम्-अपानो यज्ञेन कल्पतां
व्यानो यज्ञेन कल्पतां चक्षुर्-यज्ञेन कल्पताम्
श्रोत्रं यज्ञेन कल्पतां मनो यज्ञेन कल्पतां
वाग्-यज्ञेन कल्पताम्-आत्मा यज्ञेन
कल्पतां यज्ञो यज्ञेन कल्पताम् । 10 ।

एका च मे तिस्रश्च मे पञ्च च मे
सप्त च मे नव च म एकादश च मे
त्रयोदश च मे पञ्चदश च मे सप्तदश च मे
नवदश च म एकविंशतिश्च मे त्रयोविंशतिश्च मे
पञ्चविंशतिश्च मे सप्त विंशतिश्च मे
नवविंशतिश्च म एकत्रिंशच्च मे त्रयस्त्रिंशच्च मे
चतस्र्-२श्च मे ष्टौ च मे द्वादश च मे षोडश च मे
विंशतिश्च मे चतुर्विंशतिश्च मे ष्टाविंशतिश्च मे
द्वात्रिंशच्च मे षट्-त्रिंशच्च मे चत्वारिंशच्च मे

For personal use only. Not for commercial use.

चतुश्-चत्वारिंशच्च मे ष्टाचत्वारिंशच्च मे
वाजश्च प्रसवश्चापिजश्च क्रतुश्च सुवश्च मूर्धा च
व्यशिनयश्-चान्त्यायनश्-चान्त्यश्च
भौवनश्च भुवनश्-चाधिपतिश्च । 11॥
इडा देवहूर्-मनूर्-यज्ञनीर्-बृहस्पतिरुक्थामदानि
शागंसिषद्-विश्वै-देवाः सूक्तवाचः पृथिविमातर्मा मा हिगंसीर्-मधु
मनिष्ये मधु जनिष्ये मधु वक्ष्यामि
मधु वदिष्यामि मधुमतीं देवैभ्यो वाचमुद्यासगंशुश्रूषेण्याम्
मनुष्येभ्यस्तं मा देवा अवन्तु शोभायै पितरो नुमदन्तु ।
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः । ।

